

1.2. NİÇİN OSMANLI TÜRKÇESİ ÖĞRENİYORUZ?

KONUYA HAZIRLIK

1. İnsan, geçmişini niçin merak eder? Geçmiş hakkında bilgi edinme yolları nelerdir?
2. İlhan Ayverdi'nin **"Dil taşıyıcıdır; bir milletin kültürünü, sanatını, imanını, düşünüş sistemini, yaşayış özelliklerini, sahip olduğu değerleri dünden bugüne taşıyan kutsal bir nehir gibidir."** sözünden yola çıkarak Osmanlı Türkçesi öğrenmenin gerekliliği konusunda neler söylenebilir?
3. Kendi alanıyla ilgili Osmanlılar zamanında yapılan çalışmalara ulaşmak isteyen bir araştırmacı hangi donanımlara sahip olmalıdır?

Dil; bir milletin din, düşünce, kültür ve sanat dünyasının sözlü ve yazılı olarak aktarılmasını sağlayan en önemli iletişim aracıdır. Dil bir bakıma milletin geçmişi, hafızası, özü ve mayasıdır. Bir milletin maddi ve manevi değerlerinin gelecek kuşaklara taşıyıcısı da dildir. Dilini, millî dil bilincini yitiren milletler kendi kültürüne ve tarihine yabancılaşır; hatırasını, hafızasını, millî kimliğini açıkçası tüm değerlerini kaybeder.

Millî dilin kıymetini bilen ecdat, Osmanlı Türkçesiyle din, hukuk, coğrafya, tıp vb. birçok alanda binlerce eser meydana getirmiştir. Bu eserler millî kültürün, geçmişin, sanatın kısacası millî varlığın teminatıdır. Sağlam bir gelecek, köklü bir geçmiş üzerine kurulabildiğinden söz konusu kültür varlığını bütün yönleriyle araştırıp incelemek, değerlendirmek kaçınılmaz bir zorunluluktur. Attila İlhan, Türklerin Osmanlı Türkçesini yüzyıllar boyunca kullanarak ona özgün bir dil kimliği kazandırdıklarını belirtir ve bu konudaki görüşlerini şöyle açıklar: "Yeni Türk kuşakları Osmanlı Türkçesini anlayabilmelidir ki gelecekle geçmiş arasındaki köprüyü sağlam kurabilsinler."

Kültür ve medeniyet mirasının, maddi ve manevi değerlerin kaydedilmesi, korunması ve gelecek kuşaklara taşınması dil ile mümkündür. Osmanlı Türkçesinin arkasında da bin yıl yaşamış bir kültür ve medeniyet vardır. Bin yıllık geçmişini öğrenmek, atalarının nasıl yaşadığını, neler düşündüğünü bilmek ve Osmanlı Türkçesiyle günümüze taşınan büyük bir medeniyet birikiminden yararlanmak isteyen herkes Osmanlı Türkçesini öğrenmek zorundadır.

Türkiye'deki arşiv ve kütüphanelerde Osmanlı Türkçesiyle yazılmış binlerce kitap, el yazması eser ve belge bulunmaktadır. Hâlen bu eserlerin çoğu okunamamış ve bunlardan istifade edilememiştir. Kimilerinin içeriğinden hatta varlığından bile habersiz olduğu bu büyük kültür hazinesine doğrudan ulaşmanın yolu Osmanlı Türkçesini öğrenmekten geçer.

İnsan kelimelerle düşünür ve konuşur. Düşünceler dil sayesinde hayat bulur. Bu nedenle zengin bir söz varlığı, yeni düşüncelere kapı aralamayı sağlar. Ecdadın bin yılda ortaya koydukları kıymetli eserlerin anahtarı hükmünde olan Osmanlı Türkçesi, asırların birikimi ve geniş kelime hazinesiyle zihnî üretkenliğin dolayısıyla çok yönlü gelişimin temel taşlarından biridir.

SORU-YORUM

Verilen metni okuyunuz ve metnin içeriğine ilişkin soruyu sözlü olarak cevaplayınız.

(...)

Yeni nesiller, sürekli yenilenen ve değişen bir teknoloji, yeni bir dil, yeni iletişim tarzlarıyla yetişiyor. Nesiller arası mesafe giderek hızla açılıyor. Böyle bir çağda yeni nesillerin kendi kültür temellerimizle temas ve iletişimini sağlayacak mekanizmalar çok önemli. Yeni nesiller, kültür ve medeniyet birikimimizin ürünlerine bizim ve bizden öncekilerin baktığından daha farklı gözlerle bakabilir ve yeni çağda dünyaya, evrensel ölçekte yeni bir medeniyet tasavvuru sunmada bugün hiç düşünemediğimiz ölçek ve muhtevada katkılar yapabilir. O bakımdan Osmanlı dönemi Türkçesi (...) Türk tarihinin devamlılığını temel alan bir anlayışla değerlendirilmelidir. Kısacası mesele Yahya Kemal'in veciz bir şekilde ifade ettiği gibi "kökü mâzîde âtî" olmak geleceğimizi inşada medeniyet birikimimizden istifade etmektir.

(...)

Mehmet ÖZ

(Genel ağdan alınmıştır.)

Bu parçada Osmanlı Türkçesini öğrenmenin gerekliliği konusunda neler söylenmektedir? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

SIRA SİZDE

Buraya kadar öğrendiklerinizden yola çıkarak Osmanlı Türkçesi öğrenmenin gerekçelerini aşağıdaki boş bırakılan alanlara yazınız.

Osmanlı Türkçesi öğreniyorum çünkü...

....

....

....

....

....

....

....

....

